

Zpráva o činnosti PF UJEP za rok 2016

Vážená paní předsedající,
Vážení členové akademické obce PF,
Vážení kolegové a studenti,

Scházíme se zde opět po roce, abychom zhodnotili činnost pedagogické fakulty za rok 2016. Stojím před Vámi již pošesté a stejně jako v předchozích letech se zaměřím na jednotlivé oblasti činnosti PF a jejich stav v tomto roce.

Jako první představím **oblast studia**. V roce 2016 proběhlo přijímací řízení na akademický rok 2016/2017. Celkově proběhlo přijímací řízení ve čtyřech bakalářských, pěti navazujících magisterských, v jednom nenavazujícím magisterském a v jednom doktorském studijním programu, kde bylo nabízeno 79 různých studijních oborů, resp. kombinací těchto oborů, 14 z nich bylo nabízeno v kombinované formě studia. V přijímacím řízení na akademický rok 2016/2017 se už výrazně promítl dopad poklesu demografické křivky, který bude kulminovat v letech 2018 a 2019. Ke studiu se přihlásilo 2810 uchazečů (což je o 26,2 % méně než v předchozím roce), přijato bylo 1244 uchazečů (což je o 1,8 % více než v předchozím roce) a do 1. roku studia se jich zpočátku zapsalo pouze 878 (což bylo o 20,9 % méně, než v předchozím roce!). Tento výrazný pokles studentů zapsaných do 1. roku studia, negativně ovlivnil i celkový počet studentů zapsaných do 1. roku studia na celé UJEP. V důsledku toho hrozilo značné krácení příspěvku pro UJEP, které by se mohlo fatálně promítnout do rozpočtu pedagogické fakulty. Po dohodě s vedením univerzity proto PF revidovala výsledky přijímacího řízení v pěti studijních oborech a dodatečně byli přijati další uchazeči, kteří splnili podmínky přijímacího řízení, ale původně nebyli přijati pro vysoké pořadí. Po tomto opatření se počet studentů zapsaných do 1. roku studia zvýšil na 924 uchazečů (tedy o 14,9 % méně než v předchozím roce). Na negativní dopady poklesu demografické křivky zareagovala PF UJEP úpravou podmínek přijímacího řízení pro akademický rok 2017/2018.

Hlavním úkolem resortu studia v roce 2016 bylo dokončení akreditačního procesu v souvislosti s ukončením činnosti Akreditační komise ČR v červnu 2016. Z plánovaných akreditací se podařilo dosáhnout akreditace navazujícího magisterského studijního oboru Učitelství výtvarné výchovy pro ZŠ, SŠ a ZUŠ v kombinované formě studia a akreditace zcela nového studijního programu M7506 Speciální pedagogika se studijním oborem Učitelství pro 1. stupeň ZŠ a speciální pedagogika v prezenční a kombinované formě studia. Mimořádným úspěchem byla také úspěšná akreditace dvou bakalářských, čtyř navazujících magisterských a jednoho doktorského studijního programu s celkem dvanácti studijními obory v prezenční a kombinované formě studia v anglickém jazyce. Neúspěchem je pak neudělení akreditace navazujícího magisterského studijního oboru Pedagogika předškolního věku. V této chvíli je portfolio studijních programů a studijních oborů na PF UJEP v podstatě uceleno a prostor pro možnost akreditace dalších studijních programů je velmi omezený. Úvahy o budoucí akreditaci jsou nyní limitovány postupným ustanovováním Národního akreditačního úřadu, který v souvislosti s novelou vysokoškolského zákona nahradil končící Akreditační komisi. Dosud nejsou vydány nové požadavky a standardy pro akreditaci

studijních programů. Do budoucna uvažujeme zejména o akreditaci dlouhých magisterských studijních programů zaměřených na učitelství pro 2. stupeň ZŠ.

Velký důraz se vedení PF UJEP snaží klást na studentské hodnocení výuky. Stále se nedaří do tohoto hodnocení zapojovat dostatečný počet studentů tak, abychom získali validní a statisticky významné výsledky, se kterými by bylo možné dále pracovat. I přes tento nedostatek byla vedením PF UJEP a vedením jednotlivých kateder přijata opatření k zamezení negativních aspektů výuky, pokud na ně bylo ze strany studentů upozorňováno opakovaně. Došlo např. k významné personální i organizační obměně Centra pedagogické praxe. Dalším úkolem, na který se chce vedení PF UJEP zaměřit, je analýza studijní neúspěšnosti a přijetí opatření k její nápravě. Jako nadějná cesta se ukazuje především peer-support, který poskytují starší studenti svým mladším kolegům. Toto opatření ke snížení studijní neúspěšnosti hodlá fakulta do budoucna podporovat a bude usilovat i o systematický charakter peer-supportu. Podobné principy jsme aplikovali i v přístupu k osobám se specifickými vzdělávacími potřebami, které na pedagogické fakultě studují.

Vědecká, výzkumná a další tvůrčí činnost akademických pracovníků a kvalita této činnosti jsou hlavními předpoklady pro splnění základního poslání PF a také podmínkou její další existence. Širokému oborovému záběru fakulty odpovídá značná pestrost a velká tematická šíře a různorodost vědecké, výzkumné a umělecké činnosti.

Stejně, jako v minulém roce musíme konstatovat, že opět nemáme k dispozici výsledky hodnocení vědy a výzkumu dle Metodiky. K dispozici máme pouze výsledky hodnocení 2015, Pilíře II. Ze všech předložených výstupů se do vybraných hodnocených příspěvků ve druhém Pilíři nedostal žádný příspěvek nejen z pedagogické fakulty, ale dokonce ani z UJEP. Přesto anebo právě proto se budeme i nadále snažit podporovat zejména takové výstupy, které do uvedeného hodnocení mohou být zařazeny. Jsou to zpravidla excelentní výstupy s mezinárodním přesahem v prestižních impaktovaných časopisech, knihy publikované u prestižních zahraničních vydavatelů a výstupy bohatě citované. Podoba druhého pilíře s novou Metodikou 17+ nás vede k posilování trendu trvalého navyšování kvalitních publikačních výstupů a tím bodového hodnocení. Směrnice Podpora interních vědeckých a tvůrčích grantů pracovišť PF UJEP je stimulačním opatřením s cílem posílit vědecké a tvůrčí aktivity akademických pracovníků. Dle této směrnice bylo na rok 2016 přiděleno 800 tis. Kč, rozděleno bylo 706 000,- Kč.

Dle této směrnice jsme podpořili celkem 34 projektů a tedy výstupů ze všech oblastí. Podporu směřujeme i k fakultou vydávaným časopisům Journal of Outdoor Activities a AURA. K podpoře excelence v publikační činnosti slouží i výběrová řada publikací EDUCA – Porta Paedagogica Ustensis, do které jsou zařazovány výsledky, u kterých předpokládáme jejich zařazení do II. pilíře hodnocení výsledků výzkumu a vývoje. V roce 2016 nevyšla vzhledem ke snaze autorů vydávat publikace mimo UJEP v této řadě ani jedna publikace. S ohledem na výše uvedené (vydávat publikace u prestižních nakladatelství) chápeme tuto aktivitu a též ji prostřednictvím grantů podporujeme. Úspěchem je návrh 2 publikací, jedné z katedry bohemistiky a jedné z katedry pedagogiky, na Cenu rektora 2016.

Snahou vedení fakulty je, aby se na vědecké, výzkumné a umělecké činnosti podílel co největší počet akademických pracovníků, včetně studentů doktorského a magisterského studia. Jejich aktivity byly podpořeny mimo jiné projekty specifického výzkumu. Celkem bylo specifickým výzkumem podpořeno 22 projektů z toho 15 projektů pokračujících a 7 projektů nových. V oblasti zvyšování kvalifikace akademických pracovníků v roce 2016 úspěšně ukončila jedna akademička habilitační řízení v oboru Hudební teorie a pedagogika.

Prioritou PF UJEP je především získávání vědeckých projektů. Do této kategorie můžeme v roce 2016 zařadit pouze jeden pokračující projekt evidovaný v databázi CEP. Je to projekt Česko-norského výzkumného programu s názvem Physical Activity as a Part in Treatment of Psychiatric Patients, který získali pracovníci katedry psychologie. Další pokračující projekt, kterým jsme zaměřili do mezinárodní oblasti je spoluřešitelství v projektu Evolution of Reading in the Age of Digitisation (E-READ). Projekt patří mezi projekty COST, které podporují mezinárodní spolupráci, stejně tak jako projekt přeshraniční spolupráce Viva la Musica, který je jediným nově získaným projektem v roce 2016.

Trvale vykazujeme úspěšnost při podávání projektů OP VVV. Z nejvýznamnějších můžeme jmenovat projekt Škola pro všechny: inkluze jako cesta k efektivnímu vzdělávání všech žáků (68 mil. Kč) a projekt Podpora kompetencí, gramotností a exekutivních dovedností žáků ze socioekonomicky znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí (12 mil. Kč). V roce 2016 byly podány dva centralizované rozvojové projekty a projekty z fondu vzdělávací politiky (tzv. fond F).

PR fakulty a web

V oblasti vztahů a rozvoje fakulty bylo v letošním roce testováno využití studentského prostoru v Prezentačním centru PF, a to v celém jeho rozsahu: *Studovna* PF má po celou dobu svého provozu zajištěnou studentskou poradenskou službou, která poskytuje základní informace z oblasti studijní agendy, možností výjezdů do zahraničí, koordinuje studentský tutoring a pomáhá propagovat důležité akce na fakultě. Studovna se také stala zázemím pro pravidelnou lingvistickou sešlost zahraničních a našich studentů organizovanou ESN Ústí s názvem Café Lingua; *učebna* v prostorech Centra je vybavena pro výuku a je poskytována jak doktorandům, tak ostatním studentům a akademikům k jednorázovým vzdělávacím akcím; *kancelář* v prostoru Prezentačního centra poskytuje dobré zázemí pracovníci pro styk s veřejností a web masterovi PF.

Po zkušenostech z minulých let byly zhodnoceny všechny propagační akce PF s cílem uspořádat jejich kalendář tak, aby jejich pořádání bylo efektivnější a lépe zapadalo do rámce akademického roku. Pozornost byla soustředěna především na opakované akce, které mají potenciál stát se „tradičními“. Všechny události na PF dostávají shodný grafický formát a jsou zveřejňovány na sociálních sítích. Týká se to i akcí kateder, pokud jsme o nich včas informováni – i v tomto ohledu se ovšem situace postupně lepší.

Díky studentům z Prezentačního centra vznikl praktický maloformátový průvodce pro prváky – „Propluj vejškou“, který stručně a neformálně informuje studenty o specifikách vysokoškolského světa.

U příležitosti Mezinárodního dne učitelů byla 5. října 2016 uspořádána společná oslava akademiků a studentů, jejíž součástí byly zajímavé přednášky, ukázky performančního umění našich studentů a pedagogů i různá stanoviště s občerstvením. Prostor pro odpolední koncert

poskytl 50bar, který je nově využíván pro další komorní fakultní akce, například pro představení našich sborových těles (Adventní koncert, Tříkrálový koncert, atd.).

PF zaujala aktivní postoj ke spolupráci s rektorátem na propagaci univerzity, již je nedílnou součástí a jde tak příkladem ostatním fakultám. Fakultní propagace tedy respektuje společnou koncepci a fakulta se nebrání další spolupráci, zejména pokud se podaří prosadit spravedlivý systém odměňování fakultních pracovníků při zapojení do celouniverzitních projektů PR.

V roce 2016 došlo ke změně koncepce Dnů vědy a umění a univerzita převzala formát našeho původního „PF Festu“, kterého se nově spolu s námi aktivně účastní všechny fakulty UJEP. Akce je nově umístěna na Kostelním náměstí v centru města u OC Fórum. Novinkou pro letošní rok je také koordinace spolupráce Univerzity J. E. Purkyně s Magistrátem města Ústí nad Labem na přípravě Městských vánoc 2016. Pedagogická fakulta vzhledem ke svému zaměření nese zásadní podíl na výtvarném zpracování vánoc v městském prostoru – především ve spolupráci se studenty, akademiky a místními základními školami.

Fakulta prostřednictvím své pracovnice PR rovněž spolupracuje na vzniku portrétů osobností pro univerzitní portál „Příběh UJEP“. Nový web PF UJEP, který je již téměř hotový, ještě čeká na zprovoznění anglické verze a jednotlivé úpravy podle zadání uživatelů. V rámci služeb studentům a veřejnosti dochází na webu PF k postupné inovaci fotoportrétů akademiků a zaměstnanců, kterou pod vedením zkušeného akademika z KVK realizují studenti.

V roce 2016 má PF v rámci programu Erasmus+ uzavřených celkem 92 meziinstitucionálních smluv (se 127 kombinacemi dle kateder a institucí) se 71 univerzitami z 19 zemí. PF spolupracuje se zahraničními univerzitami také na základě všeobecných smluv o spolupráci. Na univerzitní úrovni se jedná o 16 univerzit ze 7 zemí a na fakultní úrovni o 7 univerzit ze 4 zemí. V rámci různých programů zahraničních mobilit vycestovalo v roce 2016 celkem 57 studentů a 19 akademiků. Studenti a akademici cestují do zahraničí také na krátkodobé akce spojené s realizací zahraničních koncertů, výstav, exkurzí apod. Naši fakultu letos navštívilo rekordních 66 zahraničních studentů a 31 akademických pracovníků.

PF je v roce 2016 zapojena do dvou projektů mezinárodní kreditové mobility v rámci programu Erasmus+. V prvním projektu je zapojena KBO PF a mobility jsou realizované s Ukrajinou. V druhém projektu je zapojena KVK PF, která zahajuje spolupráci s Izraelem.

PF neustále rozšiřuje ve spolupráci s katedrami nabídku kurzů v angličtině pro incomingové studenty. Univerzita od uplynulého roku znovu nabízí všem zahraničním studentům intenzivní jazykový kurz českého jazyka realizovaný před začátkem semestru.

PF nadále cíleně podporuje relevantní aktivity ESN Ústí nad Labem (Erasmus Student Network – nezisková mezinárodní studentská organizace). Umožňuje studentům PF – členům ESN – účast na workshopech a konferencích a poskytuje prostor studovny Prezentačního centra PF pro studentský tutoring, zejména pro výuku jazyků a interkulturně zaměřená setkání se zahraničními studenty.

V roce 2016 byla z iniciativy KAJ PF započata spolupráce s projektem Comenius School UK, který rozšířil možnosti našich studentů v oblasti zahraničních výjezdů na praktické stáže (Erasmus+), konkrétně v rolích lektorů mimoškolní činnosti a asistentů pedagoga na základní škole Hovingham v Leedsu ve Velké Británii.

Navzdory vznikajícím projektům mezinárodní spolupráce bohužel pokračuje nepříznivý trend poklesu zájmu studentů o běžné erasmové výjezdy do zahraničí, zejména na studijní pobyty. Oddělení pro vnitřní a vnější vztahy spolu s pracovníci pro vztahy s veřejností pokračuje

v hledání způsobu, jak především budoucí pedagogy přesvědčit o užitečnosti dlouhodobější zahraniční zkušenosti.

V roce 2016 byla udělena nová osvědčení spolupracujícím školám a podepsány smlouvy pro nové fakultní školy a zařízení. Celkem tedy naše fakulta spolupracuje na základě smluvní dohody s *34 spolupracujícími a s 20 fakultními školami a zařízeními*.

V roce 2016 se ve spolupráci děkanátu a Centra pedagogické praxe podařilo opět získat pokračování projektu z Fondu vzdělávací politiky MŠMT „Inovace pedagogických praxí a podpora sítě spolupracujících škol a školských zařízení“, který tak vstoupil do poslední fáze jeho řešení. Z téhož fondu se dále podařilo získat projekt „Podpora studia studentů Speciální pedagogiky a Učitelství pro 1. stupeň ZŠ na PF UJEP Ústí nad Labem“, který reflektuje zlepšení podmínek studia studentů uvedených studijních oborů přijatých na základě mimořádného přijímacího řízení. Dále se podařilo získat projekt v rámci výzvy IP 2016, který vytváří podmínky pro realizace odborných a dalších praxí studentů. Realizace praxí zajišťují metodici centra, podařilo se zefektivnit a zjednodušit administrativní zátěž při realizaci praxí, přechází se k elektronickému odevzdávání materiálů z praxe.

Centrum celoživotního vzdělávání PF UJEP (dále jen CCV, nebo Centrum) sleduje vývoj a legislativní úpravy MŠMT a pokračuje v nastavených trendech v souvislosti s naplněním zákona 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících. CCV nabízí i nadále bohatou škálu akreditovaných vzdělávacích programů a kurzů pro pedagogické pracovníky v regionu i mimo něj. CCV reflektuje zvýšený zájem o splnění kvalifikace pedagogických pracovníků plynoucí z požadavků inkluze, především v rámci programů zaměřených na studium v oblasti speciální pedagogiky, např. žádosti o akreditaci Studia pro asistenta pedagoga. Centrum si v roce 2016 dobře vedlo v akreditačním a reakreditačním procesu DVPP. Vzniklo několik nových programů, např. Zdravotní tělesná výchova pro pedagogické pracovníky, Kurz anglického jazyka k prohloubení odborné kvalifikace učitele 1. st. ZŠ, Letní škola výtvarné výchovy nebo v oblasti sportu Instruktor zdravotní tělesné výchovy. Dále ke stávajícím souběžovým programům s PF, tedy Sociální pedagogice a Asistentu předškolního vzdělávání, Speciální pedagogice - intervenci a navazujícím Sociální pedagogice a Sportu a zdraví byl nově otevřen další souběžový navazující program Speciální pedagogika - poradenství. Centrum nadále spolupracuje se svými výukovými středisky a tím vyučujeme i v Praze, Karlových Varech a v Mostě. Centrum uskutečňuje průběžný průzkum mezi řediteli škol v lokalitě, na jehož základě připraví skutečně žádané programy a kurzy dalšího vzdělávání pedagogů tak, aby svou skladbou a náplní reflektovaly připravovaný kariérní řád učitelů v jeho aktuální podobě. Nově Centrum připravuje kurz, který by osvědčil reflektované zahraniční praxe studentů a podpořil tak konkurenceschopnost těchto studentů na trhu práce.

Oddělení multimediálních prostředků ve spolupráci s CI zajistilo upgrade operačního systému na Win10 ve všech počítačích v učebnách Pedagogické fakulty a pokračovalo v plánované inovaci multimediální techniky v učebnách PF.

V rozpočtu provozních prostředků na rok 2016 má PF k dispozici 95 mil. Kč. Jde o optické navýšení oproti roku minulému (+4,5mil. Kč), ale tato skutečnost byla především ovlivněna zálohovým poskytnutím 3,4 mil. Kč z provozního fondu rektorátu. Jde o mimořádnou účetní operaci, nikoliv řádný systémový a nevratný krok.

Snahou vedení PF bylo – stejně jako v minulých letech - udržet nákladový, resp. výdajový standard - především v oblasti mzdových nákladů tak, aby rozpočet byl i v roce 2016 doplněn v maximální možné míře na takovou úroveň, která představuje jen minimální omezení běžných výdajů fakulty. PF tedy plánuje zapojit do rozpočtu roku 2016 ze svých zdrojů 5 mil. Kč. Tímto krokem byl rozpočet PF „doplněn“ na přibližnou úroveň předchozích let – tzn. na sumu 100 mil. Kč.

Vedení PF v průběhu předchozích let vedlo jednání směřující k zajištění investičních zdrojů na výstavbu studentského restauračního zařízení „50baru“ vybudovaného ve vnitřním prostoru PF v ul. České mládeže. S vedením SKM se podařilo „doladit“ veškeré provozní záležitosti – předpokládáme ke spokojenosti všech. Od listopadu bude zařízení k dispozici i studentům v kombinované formě studia, kteří navštěvují výuku o víkendech.

V oblasti investic PF v roce 2015 realizovala úhradu 50 % nákladů na výstavbu 50baru ve výši 4,7 mil. Kč. V dalších letech budou prováděny úhrady zápůjčky od FŽP v celkové sumě 3 mil. Kč - v roce 2016 byl uhrazen již 1 mil. Kč. Vzhledem ke změně tvorby odpisů bude pravděpodobně nutné rozložit poslední úhradu na další dvě dílčí splátky.

Kromě tohoto typu investičních výdajů se vedení PF rozhodlo ponechat tyto zdroje fakulty v maximální možné míře jako disponibilní zdroje určené pro řešení oprav a úprav prostor v objektech PF v ul. České mládeže po odchodu kateder a pracovišť PřF. Proto jako největší položka byl v roce 2016 uhrazen investiční výdaj ve výši 236 tis. Kč na pořízení dokumentace směřující ke stavebním úpravám těchto prostor.

V návaznosti na strategické rozhodnutí rektorátu UJEP (prodej budovy Hoření) došlo v době akademických prázdnin v roce 2016 ke změně dislokace pracovišť PF v objektu Hoření tak, že nyní fakulta v hlavní budově A využívá jen tři patra. Z tohoto kroku se dá dovodit i očekávaný pokles nákladů na provoz této budovy (PF se podílí 51 % na všech nákladech vznikajících v objektu Hoření.)

PF tak vstoupila do finančního roku 2016 s investičními zdroji v sumě 2,9 mil. Kč, s fondem odměn se zůstatkem 2,4 mil Kč a s provozním fondem ve výši 7,6 mil. Kč. Z těchto údajů se dá dovodit, že v případě stabilizace počtu studentů fakulty a v případě výrazného nesnížení státního příspěvku, lze uvažovat i s finančním zajištěním provozního chodu PF i v roce 2017. Přesto je nutné hledat řešení hlavně v redukci nákladové části provozního rozpočtu fakulty tak, aby reflektovala nežádoucí demografický ale i poptávkový vývoj v počtu studentů i účastníků kurzů celoživotního vzdělávání PF.

V investiční oblasti je pak nutné připravit potřebné finanční zdroje – interní i externí – na vytvoření nutného provozního zázemí všech pracovišť fakulty v areálu ul. České mládeže.

Na závěr mi dovoluje poděkovat všem akademickým i neakademickým pracovníkům fakulty a samozřejmě také všem studentům, kteří se podíleli na rozvoji fakulty jako stabilní součástí UJEP a hlavního vzdělavatele učitelů a dalších pedagogických pracovníků v Ústeckém kraji.

doc. PaedDr. Pavel Doulík, Ph.D.
děkan PF UJEP